

ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

«ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень, відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України.

Код і назва галузі знань: J «Транспорт та послуги»

Код і назва спеціальності: J3 Туризм та рекреація

Опис предметної області:

Об'єкт вивчення: туризм як суспільний феномен, складна соціоеколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; - туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Цілі навчання: формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.

Теоретичний зміст предметної області: туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу; концепції.

Методи, методика та технології: загально- та спеціально-наукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно- виробничі, інтерактивні, сервісні).

Інструменти та обладнання: технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи, спортивне спорядження.

Цілі освітньої програми: фокус на підготовку висококваліфікованих спеціалістів у сфері рекреації і туризму, здатних фахово виконувати професійні завдання, обумовлені предметною галуззю туризму як суспільного феномену, складної соціо-еколого-економічної системи, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням.

Тип освітньої програми: освітньо-професійна.

Тип диплому: одиничний

Мова викладання: українська.

Кількість кредитів: 240 кредитів ЄКТС

Форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання за кожною з них: інституційна. Розрахунковий строк виконання освітньої програми за інституційною формою становить 4 роки.

Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання: на базі повної загальної середньої освіти (ПЗСО); на основі освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітнього ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.

Компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої кваліфікації:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
- ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
- ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
- ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою
- ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії
- ЗК13. Здатність планувати та управляти часом
- ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
- СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій
- СК4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
- СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
- СК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)
- СК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
- СК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем
- СК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах
- СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
- СК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку
- СК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу
- СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації
- СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
- СК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
- СК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

СК17. Здатність оцінювати регіональні туристичні ресурси та використовувати їх у процесі популяризації національного туристичного продукту

Програмні результати навчання

- ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
- ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
- ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ. ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
- ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
- ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
- ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
- ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
- ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
- ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
- ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
- ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

Форми атестації здобувачів вищої освіти (відповідно до стандарту): атестаційний екзамєн, публічний захист кваліфікаційної роботи.

Атестаційний екзамєн за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та цією освітньою програмою. Проводиться у вигляді комплексного кваліфікаційного завдання на платформі електронного навчання MOODLE.

Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота здобувача, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра з туризму і рекреації для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома. Кваліфікаційна робота обов'язково перевіряється на плагіат та оприлюднюється в репозитарії.

Перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічна послідовність:

Освітній компонент (ОК)	Компонента освітньої програми (навчальна дисципліна, курсовий проект (робота), практика, кваліфікаційна робота)
ОК1	Українська мова (за професійним спрямуванням)
ОК2	Історія України і української культури
ОК3	Іноземна мова
ОК4	Філософія
ОК5	Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист
ОК6	Інформаційні технології
ОК7	Психологія ділового спілкування
ОК8	Управління проектами
ОК9	Господарське право
ОК10	Вища математика для економістів
ОК11	Основи туризмознавства
ОК12	Економічна теорія
ОК13	Економіка підприємства та мікроекономіка
ОК14	Маркетинг туризму та рекреації
ОК15	Основи наукових досліджень в галузі
ОК16	Готельна справа
ОК17 (КР)	Географія туризму
ОК18	Туристичні ресурси України
ОК19	Ресторанна справа та кейтеринг
ОК20	Організація туристичних подорожей
ОК21	Рекреаційні комплекси світу та рекреалогія
ОК22	Менеджмент туризму та рекреації
ОК23	Організація екскурсійної діяльності
ОК24	Бухгалтерський облік в сфері гостинності та туризму
ОК25	Організація екологічних видів туризму
ОК26	Гігієна і санітарія в галузі
ОК27 (КР)	Туроперейтинг
ОК28	Туристичне країнознавство
ОК29	Управління розвитком туристичних дестинацій

ОК30	Туристичне краєзнавство
ОК31	Гастротуризм
ОК32	Курортно-оздоровчі території світу
ОК33	Фізичне виховання
ОК34	Ознайомча практика
ОК35	Навчальна практика
ОК36	Виробнича практика
ОК37	Переддипломна практика
ОК38	Атестаційний екзамен
ОК39	Виконання та захист кваліфікаційної роботи

Посеместрова структурна схема¹ освітньої-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

I курс		II курс		III курс		IV курс	
I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ							
Іноземна мова							
Інформаційні технології	Філософія	Рекреаційні комплекси світу та рекреація	Географія туризму	Організація готельного господарства	Гігієна і санітарія в галузі	Туроперейтинг	Курортно-оздоровчі території світу
Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист	Основи туризмознавства	Основи наукових досліджень в галузі	Фізичне виховання	Психологія ділового спілкування	Бухгалтерський облік в туризмі та в готельно-ресторанній справі	Туристичне краєзнавство	Переддипломна практика
Вища математика для економістів	Організація туристичних подорожей	Українська мова (за професійним спрямуванням)			Організація ресторанного господарства	Туристичне краєзнавство	Атестаційний екзамен
Економічна теорія		Управління проектами	Курсова робота Географія туризму	Маркетинг в туризмі та в готельно-ресторанній справі	Організація екологічних видів туризму	Управління розвитком туристичних дестинацій	Захист кваліфікаційної роботи
Історія України і української культури		Туристичні ресурси України	Менеджмент в туризмі та в готельно-ресторанній справі	Організація екскурсійної діяльності	Виробнича практика	Гастротуризм	
Економіка підприємства та мікроекономіка			Навчальна практика			Курсова робота Туроперейтинг	
Господарське право	Фізичне виховання						
	Ознайомча практика						

До ОП включено окрему освітню компоненту **«Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка)** (БЗВП (3 кредити ЄКТС).

БЗВП є елементом підготовки громадян до військової служби, як першої складової військового обов'язку громадян, визначеного статтею 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Базову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти.

Від проходження базової підготовки звільняються ті з них, які:

- визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
- до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;
- мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності.

Не проходять базову підготовку:

здобувачі вищої освіти, які здобувають освіту за іншими (крім денної та дуальної) формами здобуття освіти, включаючи поєднані;

здобувачі вищої освіти - іноземні громадяни.

Інших причин звільнення від базової підготовки законодавством не передбачено.

Постійне перебування здобувача освіти на тимчасово окупованій території є підставою для перенесення проходження БЗВП на наступний рік навчання.

Рішення про звільнення здобувачів освіти від проходження базової загальновійськової підготовки/перенесення проходження БЗВП на наступний рік навчання приймають керівники закладів вищої освіти на підставі особистих заяв з доданням підтвердних документів. Уповноважені представники органів військового управління можуть проводити перевірку наданих здобувачами освіти підтвердних документів.

Здобувачі освіти жіночої статі – громадянки України, які здобувають освіту за денною або дуальною формою здобуття освіти можуть проходити базову підготовку добровільно на підставі особистої заяви, поданої до закладу вищої освіти.

Теоретичну підготовку БЗВП проходять здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти на другому році навчання. Здобувачі вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5) проходять БЗВП на першому році навчання при вступі зі скороченим строком навчання або на другому році навчання при вступі без скорочення строку навчання.

Можливості працевлаштування: бакалаври спеціальності мають широкий спектр можливостей працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми. Фахівці готуються до організаційно-управлінської, господарської, комерційної та науково-дослідної діяльності у сфері туризму, готельного господарства, ресторанного сервісу, курортної справи. Випускники можуть працювати на посадах (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010):

3340 Інструктор-методист з туризму

3414 Консультант з подорожей та організатор подорожей

3414 Фахівець з туристичного обслуговування; екскурсвод

3414 Організатор подорожей (екскурсій)

3414 Фахівець з розвитку сільського туризму

3414 Фахівець із конференц-сервісу

3414 Фахівець із спеціалізованого обслуговування

3414 Фахівець із туристичної безпеки

3414 Фахівець із організації дозвілля

3414 Організатор туристичної і готельної діяльності

3439 Інспектор з туризму

Процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння):

В разі наявності присвоєння професійної кваліфікації зазначити яку саме професійну кваліфікацію присвоюється.